

JUSTITSMINISTERIET

Lovafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 4. april 2011
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsnr.: 2011-792-1617
Dok.: RAJ41830

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 667 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 1. marts 2011. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Line Barfoed (EL).

Lars Barfoed

/

Ole Hasselgaard

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 667 fra Folketingets Retsudvalg (Alm. del):

”Ministeren bedes kommentere artiklen i Arbejderen den 23. februar 2011 "Et grotesk sagsforløb og en absurd dom" herunder særligt oplevelsen af stor forskelsbehandling der alene beror på rene tilfældigheder, som f.eks. hvor mange klienter af samme slags ens advokat har.”

Svar:

Den pågældende artikel er en kronik skrevet af en person, som den 16. december 2006 sammen med 170 demonstranter blev anholdt af politiet under en demonstration forud for rydningen af Ungdomshuset. Kronikken beskriver det retslige forløb efter anholdelserne.

Jeg skal i den forbindelse indledningsvis bemærke, at jeg af principielle årsager ikke finder at burde udtale mig om domstolenes afgørelser i de konkrete sager.

Det anføres af kronikøren, at anklagemyndigheden efter anholdelserne rejste prøvesager mod fire af de sigtede, som herefter i november 2008 blev idømt hver 40 dages ubetinget fængsel ved landsretten. Ifølge kronikøren besluttede anklagemyndigheden i 2009 at henlægge sagerne mod de resterende sigtede. Herunder fremgår det, at tiltale mod kronikøren blev frafaldet, fordi sagens gennemførelse ville medføre vanskeligheder, omkostninger eller behandlingstider, som ikke stod i rimeligt forhold til sagens betydning og den straf, som i givet fald kunne forventes idømt.

Jeg kan i den forbindelse oplyse, at anklagemyndighedens adgang til at frafalde tiltale i sådanne tilfælde fremgår af retsplejelovens § 722, stk. 1, nr. 5. Et tiltalefrafald er en strafferetlig afgørelse, der indebærer, at den sigtede anses for skyldig i det påsigtede forhold. Derfor kan den sigtede også klage over en afgørelse om tiltalefrafald, jf. retsplejelovens § 724, stk. 1.

Det anføres endvidere i kronikken, at statsadvokaten efterfølgende omgjorde politiets beslutning om at meddele tiltalefrafald.

Jeg kan oplyse, at hvis der er truffet afgørelse om tiltalefrafald, kan strafopfølgning mod den, der har været sigtet, ifølge retsplejelovens § 724, stk. 2, kun fortsættes efter den overordnede anklagemyndigheds bestemmelse, hvis meddelelse herom er forkyndt for den pågældende inden 2

måneder fra afgørelsens dato. Denne tidsfrist finder dog bl.a. ikke anvendelse i tilfælde, hvor den sigtedes forhold har hindret rettidig forkyndelse. En sådan forkyndeshindring kan være egentlig unddragelse, men også andre omstændigheder som for eksempel bortrejse kan suspendere fristen.

Ifølge kronikøren blev statsadvokatens beslutning om at fortsætte strafforfølningen forkyndt rettidigt for 80 af de 170 (tidligere) sigtede, mens politidirektørens tiltalefrafald stod ved magt for så vidt angår de resterende 90 demonstranter, som ikke havde fået forkyndt statsadvokatens beslutning om at fortsætte strafforfølningen.

Jeg skal i den forbindelse bemærke, at de forholdsvis snævre grænser for, hvornår anklagemyndigheden kan omgøre en beslutning om tiltalefrafald, udgør en beskyttelse af den (tidligere) sigtede, som har indrettet sig på, at sagen er afgjort.

Kronikøren anfører herefter, at han efter nærmere drøftelser med sin beskikkede forsvarer valgte at lade sin sag fremme som en såkaldt tilståelsessag. Det fremgår, at denne beslutning var begrundet i dels de fire prøvesagers udfald, dels forsvarerens oplysninger om, at sagsomkostningerne ved en domfældelse ville blive betydeligt mindre, hvis domfældelsen skete på baggrund af en tilståelsessag.

Det fremgår endvidere af kronikken, at flere af de tilbageværende 80 sigtede havde den samme beskikkede forsvarer. Ifølge kronikøren medførte dette, at udgifter til advokatsalær i tilfælde af domfældelse ville blive reduceret for disse sigtedes vedkommende, idet salæret i så fald skulle dækkes af flere i forening. Kronikøren selv, som var sin forsvarers eneste klient i den pågældende sag, risikerede derimod angiveligt at skulle dække et tilsvarende advokatsalær på egen hånd. Kronikøren anfører på den baggrund, at han havde et større økonomisk incitament til at gennemføre en tilståelsessag end nogle af de medsigtede.

Jeg kan i den forbindelse oplyse, at det følger af retsplejelovens § 831, at gennemførelse af en tilståelsessag bl.a. forudsætter, at tilståelsens rigtighed bestyrkes ved de i øvrigt foreliggende oplysninger, at både sigtede og anklageren giver samtykke, og at retten ikke finder det betænkeligt at afgøre sagen som tilståelsessag.

For så vidt angår sagsomkostninger kan jeg generelt oplyse, at i straffesager, som forfølges af det offentlige, udredes omkostningerne ved sagens behandling og straffens fuldbyrdelse umiddelbart af det offentlige, jf. retsplejelovens § 1007, stk.1. Såfremt sigtede findes skyldig, har han i medfør af § 1008, stk. 1, pligt til at erstatte det offentlige de nødvendige udgifter, som er medgået til sagens behandling. Hvis der ikke sker domfældelse, påhviler der ham derimod som udgangspunkt ingen pligt til at udrede omkostninger, jf. retsplejelovens § 1010, stk. 1.

Det er retten, der træffer afgørelse om sagsomkostninger, jf. retsplejelovens § 1012, stk. 1. Herunder kan retten efter retsplejelovens § 1008, stk. 4, bl.a. begrænse omkostningsansvaret, når den finder, at dette ellers ville komme til at stå i åbenbart misforhold til domfældtes skyld og vilkår. Byrettens afgørelser om sagsomkostninger kan i medfør af retsplejelovens § 968, stk. 4, nr. 5, jf. stk. 1, kæres særskilt til landsretten.